MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTAREA
ŞI MONITORIZAREA PROIECTELOR ÎN DOMENIUL ENERGETICII
Chişinău, str. Alecu Russo 1, bloc A1, of. 163, MD-2068
Tel. +373-22-49-67-90 Fax +373-22-49-67-90
E-mail: mepiu@mepiu.md, Web: www.mepiu.md

ucipe
Împreună pentru energie

Nr. 12/1-308 din 21 Mai 2024

IMSP Spitalul Republican „Tomofei Moşneaga"

Copie:
Centrul Naţional pentru Energie Durabilă
Consultantul NTU

Unitatea consolidată pentru implementarea şi monitorizarea proiectelor în domeniul energeticii (UCIPE) vă salută respectuos şi vă comunică următoarele:

UCIPE este responsabilă pentru implementarea Proiectului Eficienţă Energetică în Republica Moldova (în continuare Proiect), care are ca scop îmbunătăţirea eficienţei energetice în clădirile publice deţinute de autorităţile publice centrale şi locale. Astfel, vă informăm despre necesitatea comunicării informaţiilor de mediu şi sociale publicului interesat, identificat în baza listei de verificare a aspectelor de mediu şi sociale în faza de pre-construcţie a Proiectului.

În vederea asigurării transparenţei şi informării publicului interesat despre activităţile planificate privind reabilitarea energetică a clădirilor publice (Faza I) la etapa de proiectare, solicităm respectuos sprijinul d-voastră pentru publicarea documentului ataşat la această scrisoare. De asemenea, solicităm sprijinul d-voastră în organizarea consultărilor publice în incinta IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moşneaga" împreună cu reprezentanţii UCIPE în data de **28 mai 2024 la ora 09.00**.

Vă rugăm să invitaţi la acest eveniment persoanele responsabile din cadrul instituţiei medicale, precum şi alte părţi interesate.

Anexă: Proiect Lista de verificare ESMP/PMMS specific pentru IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moşneaga".

Mulţumim anticipat.

Cu respect,

Director Interimar **Ruslan SURUGIU**

Executor: Burlacu Anatol
E-mail: anatol.burlacu@mepiu.md

UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTAREA PROIECTELOR ÎN DOMENIUL ENERGETICII (UCIPE)

BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII (BEI)

DELEGAȚIA UNIUNII EUROPENE

BANCA EUROPEANĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE

MINISTERUL ENERGIEI

PROIECTUL DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN MOLDOVA (PEEM/MEEP)

Draft

LISTA DE VERIFICARE PMMS SPECIFIC

PENTRU SPITALUL CLINIC REPUBLICAN

Elaborat:

UCIPE

CHISINAU 2024

Rezumat

Prezentul document, elaborat special pentru Spitalul Clinic Republican din municipiul Chișinău, stabilește cerințele sociale și de mediu care urmează a fi incluse în procesul de proiectare prin elaborarea Planului EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru renovarea eficienței energetice a Spitalului Clinic Republican, care urmează să fie aplicabile pentru etapele de construcție și funcționare.

Evaluarea globală a riscului de mediu și social al proiectului. Având în vedere amploarea riscurilor și impacturilor potențiale de mediu și social, evaluarea globală a riscurilor sociale și de mediu ale proiectelor este evaluată ca fiind de la scăzut la moderat.

Respectarea Planului de Acțiune de Mediu și Social (ESAP/PAMS). Evaluarea riscurilor a fost efectuată, iar planul de acțiuni PAMS a fost aprobat de IFI și Împrumutat (Guvernul Republicii Moldova). Împrumutatul va implementa cu diligență planul de acțiune PAMS, va adera la planul de acțiuni PAMS, va monitoriza implementarea planului și va raporta performanțele către instituțiile financiare internaționale.

Integrarea listei de verificare PMMS în documentul de licitație specific procesului de proiectare. Lista de verificare PMMS specifică Spitalului Clinic Republican va face parte din etapa de proiectare în vederea elaborării Planului EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specifice Spitalului Clinic Republican în baza declarației de metodă elaborate de contractorul proiectant în procesul de proiectare. Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajator) specific pentru Spitalului Clinic Republican se aplică pentru etapa de construcție de către antreprenor și pentru etapa operațională de către beneficiar Spitalul Clinic Republican.

Modalitățile de implementare a proiectului. Sarcinile zilnice de implementare a proiectului sunt delegate UCIPE, responsabil pentru gestionarea zilnică a tuturor activităților conexe ale PEEM. Principalul beneficiar al proiectului este Spitalul Clinic Republican din cadrul Ministerului Sănătății, care va fi implicat îndeaproape în toate etapele ciclului de viață al proiectului, împreună cu Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNSE), care este responsabil pentru părțile tehnice ale proiectului.

Implicarea părților interesate. Planul de implicare a părților interesate (SEP/PIP) a descris procedura de implicare și participare ulterioară cu părțile interesate pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului. UCIPEU/CNED/Beneficiar planifică organizarea Consultării Publice în incinta Spitalului Clinic Republican[1] și dezvăluirea prezentelor documente pe următoarele site-uri web (i) UCIPE[2](ii) Centrul Național pentru Energie Durabilă[3] (CNED), (iii) Ministerul Energiei[4] și (iv) Ministerul Sănătății[5]. Observațiile și propunerile de îmbunătățire primite de la părțile interesate și de la personalul medical al spitalului sunt incluse în raportul de consultare publică și în prezentul document care urmează să fie revizuit.

[1] Site-ul Spitalului Clinic Republican: https://www.scr.md/
[2] Site-ul MEPIU: https://www.mepiu.md/eng/current-projects/moldova-energy-efficiency-project
[3] Site-ul Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED): https://www.aee.md/en
[4] Site-ul Ministerului Energiei: https://energie.gov.md/en
[5] Site-ul Ministerului Sănătății: https://ms.gov.md/en/

Politica privind Munca și SSM (LOHSP). Politica de Muncă și SSM a fost elaborată specific pentru tot ciclului de viață al proiectului și face parte din Manualul de Procedură al Proiectului, iar cerințele LOHSP vor fi aplicate în etapele de pre-proiectare, proiectare, construcție și exploatare de către entitățile responsabile.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor (MSR). Acesta va implementa un MSR pentru tot ciclul de viață al proiectului de către UCIPE/[6]CNED/Beneficiar, Spitalul Clinic Republican pentru forța de muncă directă și indirectă, părțile interesate și alte părți interesate. MSR general și specific aplicabil pentru ciclul de viață al proiectului (pre-construcție, construcție, exploatare și dezafectare etc.) va fi utilizat ca instrument de consultare pentru toți angajații proiectului și comunitatea care ar putea fi afectați de activitățile proiectului.

[6] Mecanismul MEPIU de soluționare a reclamațiilor (GRM): https://www.mepiu.md/eng/contacts

1 CONTEXTUL PROIECTULUI

1.1 Obiectivul de dezvoltare a proiectului

Obiectivul Proiectului de Eficiența Energetică în Moldova[7] (în continuare PEEM) este de a îmbunătăți eficiența energetică în clădirile publice, atât municipale, cât și de stat, pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

1.2 Fazele proiectului

PEEM intenționează să abordeze renovarea eficienței energetice a clădirilor publice în două faze: **FAZA 1**: Retehnologizarea eficienței energetice a spitalelor de interes republican/național (institute/spitale medicale). O listă cu nouă institute/spitale medicale a fost aprobată prin Lege din martie 2022 (LP68/2022[8]) și aprilie 2022 (LP 89/2022[9]), dintre care nouă spitale sunt din municipiul Chișinău[10] și unul în municipiul Bălți[11]:

1. Institutul de Neurologie și Neurochirurgie (NI)
2. Institutul Oncologic (OI)
3. Spitalul Clinic Republican (RCH)
4. Institutul de Cardiologie (IC)
5. Centrul Republican de Diagnostic Medical (RMDC)
6. Institutul de Ftiziopneumologie (DC)
7. Spitalul Clinic de Psihiatrie (PCH)
8. Institutul Mamei și Copilului (MCI)
9. Institutul de Medicină de Urgență (IME)
10. Spitalul Clinic Bălți (BCH)

FAZA 2: Retehnologizarea eficienței energetice a instituțiilor publice din Republica Moldova

Există diferite tipuri/categorii de clădiri deținute de autoritățile publice locale (APL) și trebuie făcută o selecție a tipurilor de clădiri care ar fi eligibile pentru apelul de proiecte, pe baza unor criterii obiective și transparente, pentru a maximiza efectele și rezultatele programului PEEM, în conformitate cu obiectivele PEEM și deciziile guvernamentale luate.

1.3 Beneficiarii proiectului

Beneficiarii proiectului sunt:

1. Ministerul Sănătății și Autorităților Publice Locale (raioanele și satele din Republica Moldova), fondatorii clădirilor selectate;

[7] PEEM: https://www.mepiu.md/eng/current-projects/moldova-energy-efficiency-project
[8] Contract de împrumut: https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2022/mo98-105ro/acord_68eng.PDF
[9] Contract de finanțare: https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2022/mo115-117md/contract_89eng.PDF
[10] Site-ul municipiului Chișinău: https://www.chisinau.md/en
[11] Site-ul municipiului Bălți: https://balti.md/

2. Instituții de importanță națională și locală selectate pentru a beneficia de operațiunile investiționale care vizează îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor lor;
3. Spitale guvernamentale mari (10) beneficiare ale fazei I a proiectului;
4. personalul angajat în instituțiile beneficiare, persoanele care își desfășoară activitatea în instituții;
5. Populația Republicii Moldova, care beneficiază de servicii prestate de instituțiile selectate.

1.4 Dispoziții instituționale

1.4.1 Ministerul Energiei (Unitatea de Management a Proiectului)

Unitatea de Management al Proiectului (UMP) va implementa cu diligență măsuri și acțiuni materiale, astfel încât Proiectul să fie implementat în conformitate cu Politica Mediu și Socială BERD 2019[12] și cu Standardele de Mediu și Sociale ale BEI[13]. Ministerul Energiei[14], în calitate de agent al Guvernului Republicii Moldova, este Agenția de Implementare a Proiectelor sau UMP.

1.4.2 Unitatea de implementare a proiectului

Gestionarea zilnică a PEEM se realizează prin intermediul UIP stabilit în cadrul UCIPE[15] (agent fiduciar pentru personal și proceduri), susținut de Centrul Național pentru Energie Durabilă[16] (consultanță tehnică și suport) cu consultantul tehnic TA TEAM (PIS) (sprijin general), Comitetul director (consultanță strategică) și grupul tehnic de lucru (avize tehnice).

În conformitate cu contractele de finanțare, UIP este înființată în cadrul UCIPE, convenită cu BEI, și își asumă responsabilitatea pentru cererile de alocare, monitorizarea, punerea în aplicare și raportarea progreselor legate de finanțare.

1.4.3 Beneficiarul

Spitalul Clinic Republican[17] din municipiul Chișinău[18] se află în subordinea Ministerului Sănătății[19] și prestează în prezent servicii medicale excelente, de înaltă calitate, axate pe metode de prevenție, diagnostic și tratament, în conformitate cu standardele internaționale de excelență, desfășurate într-un mediu prietenos pacientului, orientat exclusiv spre pacient, prin identificarea necesităților și aspirațiilor pacientului.

[12] Politica de Mediu și Socială BERD: https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html
[13] Standardele de Mediu și Sociale ale BEI: https://www.eib.org/en/publications/eib-environmental-and-social-standards
[14] Ministerul Energiei: https://energie.gov.md/ro
[15] Pagina web a UCIPE: https://www.mepiu.md/eng/current-projects/moldova-energy-efficiency-project
[16] Pagina web a CNED: https://www.aee.md/en
[17] Sursa: https://scr.md/
[18] Sursa: https://www.chisinau.md/ro
[19] Sursa: https://ms.gov.md/

1.5 Obligații de conformare

1.5.1 Respectarea Planului de acțiune de mediu și socială (PAMS)

Planul de acțiune de mediu și social[20] (ESAP/PAMS) stabilește măsurile și acțiunile materiale ale împrumutatului, documentele sau planurile specifice, precum și calendarul pentru fiecare dintre acestea. Împrumutatul va respecta, de asemenea, prevederile oricăror alte documente de mediu și sociale solicitate în conformitate cu Politica de Mediu și Sociale și Standardele de Mediu și Sociale și menționate în planul de acțiuni PAMS și PEEM[21], cum ar fi Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru Spitalului Clinic Republican elaborat la etapa de proiectare de către Consultantul proiectant în baza Declarației metodei și a prezentului document Lista de verificare PMMS, Planurile de implicare a părților interesate (SEP/PIP), Politica privind Nuncă și SSM și termenele specificate în aceste documente de mediu și sociale.

1.5.2 Conformarea cu Decizia emisă de Agenția de Mediu

Agenția de Mediu a examinat documentele de mediu și sociale ale Proiectului (procedura națională de selecție) și a emis Decizia[22] nr. 10/3374/2022 din 22 noiembrie 2022 pentru activitatea planificată a PEEM și conform Deciziei, iar în continuare la etapa de proiectare detaliată contractanții vor elabora Proiectul tehnic, Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului), Planul de sănătate și securitate ocupațională al Proiectului (Angajatorului) și alte Planuri (Codul de conduită, Planul de management al traficului, Planul ACM etc.) și, în cele din urmă, pachetul tehnic cu planuri de mediu și sociale va trece procesul de verificare și aprobare de stat (aprobarea proiectului de către autoritățile statului[23]). Decizia emisa de Agenția de Mediu specifică activităților planificate pentru PEEM este prezentata in anexa nr. 3.

1.5.3 Conformitatea cu cerințele naționale aplicabile în materie de construcție

În conformitate cu legislația aplicabilă în domeniul construcției din Republica Moldova, în scopul asigurării criteriilor de calitate pentru instalația proiectată, în documentația de proiectare trebuie incluse următoarele cerințe esențiale: **A** - rezistență și stabilitate; **B** - siguranța operațională; **C** - siguranța la incendiu; **D** - igiena, sănătatea umană, refacerea și protecția mediului; **E** - izolație termică, hidrofugă și economie de energie, **F** - protecție împotriva zgomotului și **G** - utilizarea durabilă a resurselor naturale.

Întocmirea documentației de proiectare se realizează în cazul deținerii Certificatului de urbanism pentru proiectare (CUP) eliberat de Autoritatea Publică Locală (APL), în baza conceptului tehnic de proiectare cu datele inițiale de proiectare și rezultatele releveelor tehnice, ținând cont de soluțiile adoptate în documentația urbanistică și caietul de sarcini emis de agențiile de supraveghere de stat.

[20] Planul de acțiune socială și de mediu: https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2022/mo98-105ro/acord_68md.pdf
[21] Sursa: https://www.eib.org/en/registers/all/85208675
[22] Decizia Agenției de Mediu pentru MEEP: https://www.mepiu.md/eng/current-projects/moldova-energy-efficiency-project
[23] Întreprinderea de Stat pentru Verificarea Proiectelor și Expertize în Construcții: https://ssvepc.md/

Dovezile de conformitate cu legile aplicabile de mediu ți sociale sunt prezentate în anexele nr. 4, 5, 6 și 7 emise de Agenția Națională Arheologică, Ministerul Culturii, Centrul de Sănătate Publică Chișinău și Agenția Națională pentru Supraveghere Tehnică.

1.6 Activitatea propusă pentru renovarea EE la Spitalul Clinic Republican

Conform Studiului de fezabilitate și auditului energetic specific Spitalului Clinic Republican elaborat de IFP Consultant NTU, activitatea propusă pentru Spitalul Clinic Republican va include înlăturarea utilajului vechi și instalarea echipamentului nou asociat măsurilor de eficiență energetică și non-energetică.

Activitatea planificată se va desfășura în interiorul clădirilor spitalului și izolarea exterioară a fațadei prin executarea următoarelor activități:
(i) izolarea termică a pereților și a șoselelor,
(ii) izolarea termică a acoperișurilor,
(iii) izolații ale tavanelor subsolului;
(iv) înlocuirea ferestrelor și ușilor;
(v) ventilație mecanică cu recuperare de căldură,
(vi) înlocuirea sistemului de încălzire,
(vii) înlocuirea sistemului de distribuție a energiei termice centralizate;
(viii) Modernizarea stațiilor termice individuale (IHS),
(ix) Instalarea iluminatului cu LED-uri și înlocuirea sistemelor de distribuție,
(x) instalarea sistemului centralizat de răcire cu aer,
(xi) instalarea sistemului fotovoltaic,
(xii) Punerea în aplicare a sistemului de măsurare a energiei (EMS).
Toate celelalte activități sunt la scară foarte mică, tipice pentru sistemele de alimentare cu căldură și pentru lucrările civile.

2 ABORDAREA ȘI METODOLOGIA DE EVALUARE A RISCURILOR

2.1 Generalități

Procedura de evaluare a riscurilor sociale și de mediu pentru renovarea eficienței energetice a Spitalului Clinic Republican este următoarea:
(i) definește lista măsurilor de eficiență energetică propuse;
(ii) să utilizeze lista de verificare PMMS pentru identificarea aspectelor de mediu și sociale și de sănătate și siguranță și să solicite specificații tehnice (avize) de la agențiile de supraveghere de stat (de mediu, sanitare, de stingere a incendiilor, arheologice, de protecție a monumentelor etc.) să evalueze riscurile generale în etapa premergătoare proiectării, să dezvăluie informații și să organizeze consultări publice;
(iii) evaluează riscurile utilizând datele tehnice din procesul de proiectare și datele din declarația metodei, elaborează Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru Spitalului Clinic Republican, documentul de informare publică și organizează consultarea publică,
(iv) divulgarea și organizarea consultării publice a ambelor documente specifice proceselor de pre-proiectare și proiectare și
(v) monitorizarea și măsurarea implementării Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru Spitalului Clinic Republican, și
(vi) raportarea performanțelor către părțile interesate.

Lista de verificare a PMMS este prezentată în anexa 2.

2.2 Dezvoltarea declarației metodei (la etapă de proiectare)

Antreprenorul va elabora proiectul tehnic și va redacta o declarație metodologică specifică pentru renovarea eficienței energetice a Spitalului Clinic Republican cu următorul conținut:
(i) descrierea sarcinii, precum și locul și data programului;
(ii) descrierea rolurilor necesare pentru îndeplinirea sarcinilor, precum și responsabilitățile fiecărui rol;
(iii) detalii privind instrumentele și echipamentele care vor fi utilizate,
(iv) Prezentare generală a problemelor de siguranță care trebuie cunoscute, precum și a măsurilor luate pentru gestionarea riscurilor;
(v) metoda (procedura) de lucru pas cu pas, incluzând atât instalarea, cât și inspecția, după caz;
(vi) descrierea procedurilor de urgență care trebuie urmate;
(vii) alte informații tehnice specifice.

Declarația metodei ia în considerare aspectele de mediu, sociale, de sănătate și siguranță, precum și implicațiile unei sarcini asupra sănătății și securității și conține măsurile de control care trebuie urmate pentru reducerea riscurilor.

Declarația metodologică se elaborează în baza cerințelor emise de autoritățile de supraveghere de stat și de urbanism, Certificatul de urbanism pentru proiectare, care este un document legal eliberat de autoritățile publice locale și permite proiectantului să demareze procesul de proiectare.

3 VALORI DE REFERINȚĂ DE MEDIU ȘI SOCIALE

3.1 Sectorul Centru din municipiul Chișinău

Sectorul Centru[24] este unul din cele cinci sectoare ale municipiului Chișinău, capitala Republicii Moldova. Administrația locală este condusă de un primar/pretor numit de administrația orașului.

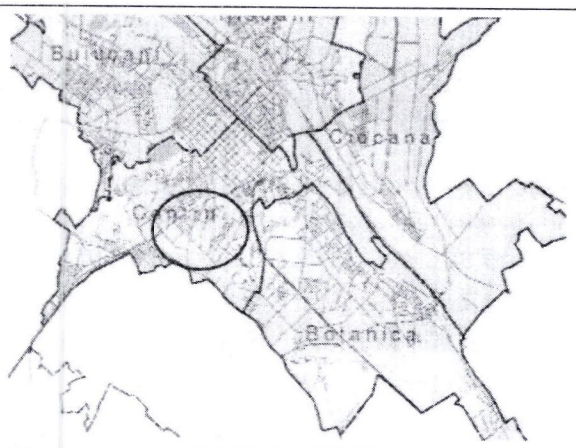

Fig. 1: Sectorul Centru al municipiului Chișinău

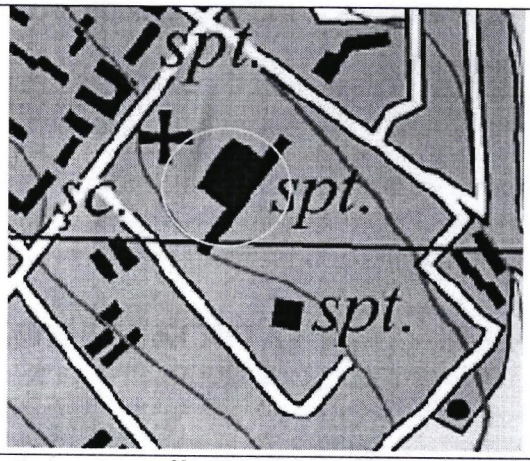

Fig. 2: Amplasarea[25] CCR în sectorul Centru

3.2 Prezentare generală a Spitalului Clinic Republican

Spitalul Clinic Republican "Timofei Moșneaga" (RCH) cuprinde un șir de clădiri, care se întind pe un teritoriu de cca. 10,23 ha. În prezent, Spitalul Clinic Republican dispune de 885 de paturi și 1700 de specialiști calificați și prestează anual servicii medicale pentru circa 130 000 de pacienți. Spitalul Clinic Republican funcționează 24/7, fără vacanțe și vacanțe, deci 365 de zile pe an.

[24] Source: https://chisinaucentru.md/sectorul-centru/

[25] Sursa: https://geoportal.md/ro/default/map#lat=207233.824672&lon=233364.251719&zoom=6&layers=_base13

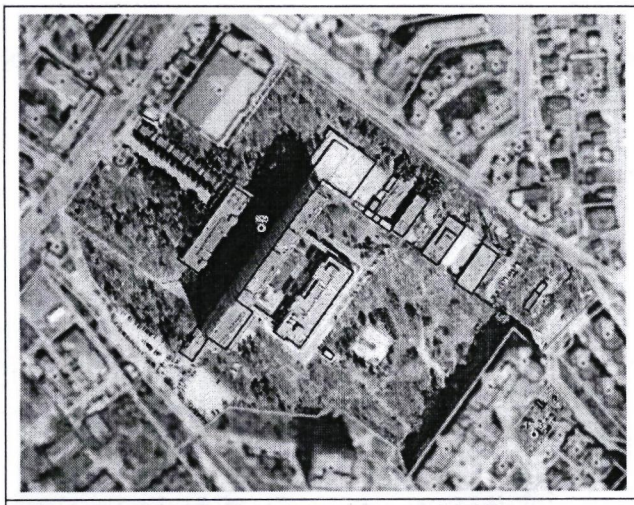

Fig. 3: Planul Orthophoto al SCR

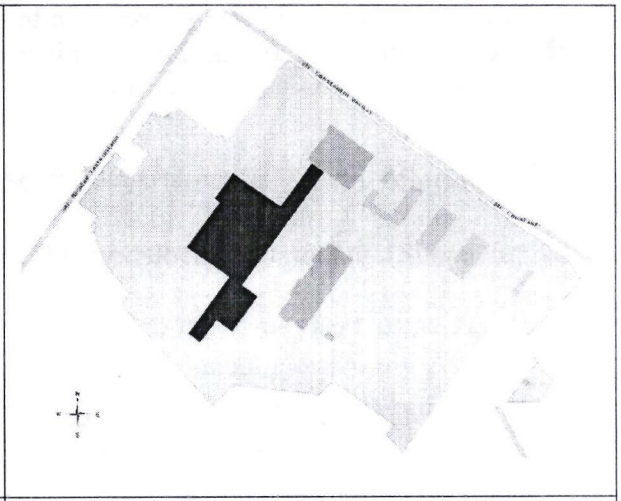

Fig. 4: Planul Spitalul Clinic Republican

Acesta reprezintă baza clinică a 15 departamente ale Universității de Stat de Medicină și Farmacologie. În colaborare cu personalul didactic al universității, specialiștii spitalului sunt capabili să ofere îngrijiri medicale de înaltă calitate.

Spitalul Clinic Republican dispune de un șir de departamente: Secția chirurgie, Secția anesteziologie, Secția reanimatologie, Secția medicală, Secția planificare și strategii medicale, Asistență medicală, Serviciul sanitaro-epidemiologic, Blocul alimentar, Secția chirurgie cardiovasculară și toracică.

3.3 Baza socială specifică sectorului Centru

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS),[26] populația raionului Centru constituie 53197 și 18312 gospodării. Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS) sunt disponibile următoarele date:

1. Caracteristica populației structurată pe sexe: bărbați 24884 (46,8%) și femei 28313 (53,2%);
2. Caracteristica populației structurată pe grupe de vârstă: 0-14 ani – 7189 (13,5%), 15-64 ani – 40576 (76,3%) și 65+ ani – 5432 (10,2%);
3. Etnie predominantă: moldovenească – 32379 (62,3%), română – 8992 (17,3%), rusă – 5355 (10,3%);
4. Vârsta medie, ani: totalul este de 36,4, bărbații – 34,5 și femeile 38,2;
5. Caracteristicile gospodăriilor: (i) cu copii (0-17 ani) – 5859 (32,2%), (ii) gospodării cu 3 și mai mulți copii – 279 (4,7%), (iii) din totalul gospodăriilor – 1405 (7,7%);
6. Caracteristica locativă (i) case individuale și înșiruite – 5505 (19,3%), (ii) apartamente – 23051 (80,7%), locuințe ocupate – 23998 (87,3%).

[26] Source: Generator de Infografice | Recensământ (statistica.md)

3.4 Referință de mediu specifică municipiului Chișinău

3.4.1 Planul urbanistic și documentele orașului

Dezvoltarea municipiului Chișinău din punct de vedere urbanistic este reglementată prin Planul Urbanistic General[27], aprobat de Consiliul Municipal Chișinău.

Teritoriul municipiului Chișinău face parte din zona de dezvoltare activă a proceselor naturale care dăunează reliefului și limitează posibilitățile de dezvoltare urbană. Din acest motiv, teritoriul municipiului este expus pericolului de alunecare de teren, inundații, diferite tipuri de eroziuni și impact seismic. Datorită influenței provocate de om, construcțiile din municipiu provoacă schimbări în mediul geologic natural și în activarea proceselor naturale. Pe de altă parte, din cauza mediului geologic deteriorat, sunt necesare măsuri tehnice speciale pentru a proteja teritoriul deja construit.

3.4.2 Structuri geomorfologice și hidro-morfologice

Sistemul geomorfologic, în cadrul căruia se dezvoltă municipiul Chișinău, este limitat la sud-vest de bazinul hidrografic al râurilor Bâc și Işnovăț, iar la nord de bazinul hidrografic al râului Răut. Axa spațială a acestui sistem este dealul larg al râului Bâc, care traversează teritoriul municipiului de la nord-vest la sud-est. Teritoriul municipiului este alcătuit aproape în întregime din roci argilo-nisipoase datând din perioadele miocenă și cuaternară, cu geneză diferită. Datorită suprafeței mari, reliefului fragmentat, structurii geologice specifice (municipiul aflându-se în aria de dezvoltare a recifelor masive din Sarmatul Mijlociu), abundenței solurilor cu geneză și proprietăți fizico-mecanice foarte diferite, condițiile geologice și inginerești de pe teritoriul municipiului Chișinău sunt complicate și variate.

3.4.3 Inundații

Inundațiile râului Bâc[28] afectează din când în când suprafețele orașului totalizând 22,9 km^2. Inundațiile sunt cauzate de ploile torențiale și topirea zăpezii, ceea ce duce la creșterea nivelului apei și la revărsarea apei.

3.4.4 Cutremure

Pe întreg teritoriul municipiului Chișinău se confruntă cu cutremure de 7-8[29] grade de intensitate cu o frecvență de 30-40 de ani.

[27] Sursa: https://www.chisinau.md/ro/planul-urbanistic-general-20817.html
[28] Sursa: https://apelemoldovei.gov.md/
[29] Sursa: https://geology.md/

3.4.5 Condiții climatice

Clima[30] este continentală moderată, cu iarnă scurtă și vară caldă lungă. Se caracterizează prin veri calde și ierni reci și vântoase. Temperaturile minime din timpul iernii sunt adesea sub 0 °C, deși rareori scad sub -10 °C. În timpul verii, temperatura maximă medie este de aproximativ 25 °C, cu toate acestea, temperaturile ajung ocazional la 35 până la 40 °C în mijlocul verii în centrul orașului. Deși precipitațiile medii și umiditatea în timpul verii sunt relativ scăzute, există furtuni rare, dar puternice. Temperaturile de primăvară și toamnă variază între 16 și 24 °C, iar precipitațiile în această perioadă tind să fie mai scăzute decât în timpul verii, dar cu perioade de ploaie mai frecvente, dar mai blânde.

3.4.6 Arii naturale protejate

Pe teritoriul municipiului Chișinău sunt 4 arii naturale protejate de stat: (a) Grădina Botanică; (b) Grădina dendrologică; (c) Grădina Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală; și (d) Grădina Zoologică, care se întinde pe 180 ha.

Totodată, complexul de protecție a mediului include spațiile verzi ale municipiului Chișinău cu diverse destinații: conservarea fondului genetic animal și vegetal, conservarea și dezvoltarea arhitecturii peisagistice, recreerea populației. În oraș există 5 tipuri de spații verzi și aproximativ 31,5 m2 de teren verde pe cap de locuitor, ceea ce corespunde normei generale de 20-50 m^2/locuitor. Zonele verzi compacte intraurbane sunt amplasate preponderent în părțile de nord și vest ale orașului, iar pieţele sunt împrăștiate în toate sectoarele orașului - mai mult în Ciocana (17,6 ha) și Râșcani (11,5 ha), și mai puțin în Buiucani (3,3 ha), Centru (6,2 ha) și Botanica (6,8 ha).

3.4.7 Patrimoniul construit protejat

Municipiul Chișinău[31] găzduiește cea mai mare colecție de obiecte arhitecturale din Republica Moldova. Conform Deciziei #104/6366 din 18 august 1994 a Primăriei municipiului Chișinău, sunt protejate 977 monumente amplasate în raza construită urbanistică. 236 dintre aceste obiecte și complexe sunt protejate ca monumente de importanță națională, iar 741 ca obiecte de patrimoniu local. 857 de clădiri se află în orașul vechi și în zona istorică, iar 90% dintre acestea sunt case rezidențiale și vile urbane. 24% din cele aproximativ 4 mii de case construite în diferite perioade în perimetrul a 65 de străzi sunt obiecte de patrimoniu de importanță națională sau locală, protejate de stat. 23 dintre monumentele de arhitectură sunt situate în afara zonei istorice a orașului. Aici există 19 biserici, 38 de clădiri administrative sau școli, iar valoarea unei importante locații turistice este exploatată de 16 hoteluri, 70 de restaurante și cafenele, precum și de majoritatea agențiilor de turism din Chișinău, care și-au stabilit birourile în centrul orașului.

Totodată, celelalte clădiri din zona istorică, care nu sunt obiecte de arhitectură, nu sunt întreținute pentru a pune în valoare piesele de patrimoniu din jur; Acestea nu sunt echipate cu elemente

[30] Sursa: https://www.meteo.md/images/uploads/clima/anul_2023.pdf
[31] Sursa: https://www.chisinau.md/ro/lista-monumentelor-protejate-de-stat-din-municipiul-chisinau-20463.html

moderne de infrastructură. În lipsa unor planuri de amenajare stradală și integrare în ansamblul arhitectural, majoritatea cartierelor au păstrat unele fațade ale clădirilor istorice, iar în interiorul cartierelor au fost amplasate clădiri care adesea nu se armonizează cu peisajul urban sau sunt zone insuficient utilizate. În cea mai mare parte, orașul vechi și zona istorică a Chișinăului nu au zone verzi (cu excepția Grădinii Publice și a Parcului Catedralei).

3.4.8 Transport și rețeaua rutieră

Lungimea rețelei de transport public pe rute fixe constituie 3.036,4 km. Operatorul de transport electric Chișinău (RTEC) operează 26 de rute, dintre care 25 traversează partea centrală a municipiului, și o rețea fragmentată de linii de contact, lungimea căreia constituie 523,6 km, sau 17,2% din rețeaua de drumuri și străzi. Trei flote de troleibuze sunt formate din 328 de unități cu o capacitate totală de 27.400 de locuri, dintre care 280 de unități sunt pe traseu zilnic.

Acest lucru se datorează stării degradate a rețelei stradale, care a fost proiectată pentru un trafic mai redus decât cel existent, gestionării sistemului de transport neajustat la dezvoltarea pieței transportului public municipal și lipsei fondurilor alocate necesare dezvoltării infrastructurii.

Diagonala medie a orașului este de aproximativ 15 km. Aproximativ 91% din străzi și toate autostrăzile principale au pavaj rigid realizat în principal din asfalt și beton. Cu toate acestea, calitatea lor nu poate fi considerată satisfăcătoare, deoarece în fiecare an, după sezonul de iarnă și vară, se deteriorează o parte considerabilă a suprafeței drumului, care, împreună cu lipsa marcajelor, afectează grav fluiditatea traficului. Starea deplorabilă a căilor de comunicație necesită reconstrucție și reparații majore, construcția de străzi noi. Lipsa fondurilor alocate pentru întreținerea și îmbunătățirea căilor de comunicație împiedică studiul cuprinzător al stării tehnice a străzilor și construcțiilor artificiale, înregistrările tehnice și pașaportul facilităților infrastructurii rutiere, precum și utilizarea noilor tehnologii.

3.4.9 Rețeaua de apă și apă uzată

Sistemul de alimentare cu apă din municipiul Chișinău este gestionat de întreprinderea municipală Apă Canal Chișinău[32]. Lungimea totală a conductelor principale (apeducte) și a rețelelor de distribuție este de 1.570 km. Sistemul de alimentare cu apă se bazează pe utilizarea apelor de suprafață și subterane; capacitatea tuturor prizelor de apă constituie circa 435 mii m^3/zi, inclusiv din râul Nistru – 400 mii m^3/zi și sursele subterane – 35 mii m^3/zi. Apa este furnizată din gura de vărsare a râului Nistru situată în satul Coșernița și din prizele subterane (Ialoveni, Ghidighici, Petricani).

Municipiul Chișinău dispune de un sistem central de canalizare pentru canalizarea menajeră și parțial un sistem de compartimentare dispus în patru zone. Sistemele și instalațiile de canalizare sunt deservite de Întreprinderea Municipală Apă-Canal Chișinău SA. Sistemul de canalizare acoperă 95% din fondul locativ, iar evacuarea apelor industriale din municipiu se caracterizează prin indicatorii prezentați în tabelul de mai jos.

[32] Site-ul Apă Canal Chișinău: https://www.acc.md/

3.4.10 Energia termică

Municipiul Chișinău este alimentat cu energie termică prin sistemul de termoficare, precum și prin sistemele locale. Ponderea rețelelor termice autonome crește și, conform anumitor estimări, reprezintă 5% din consumul total, restul de 95% reprezentând alimentarea centrală.

Sistemul de termoficare se bazează pe sursele de energie termică furnizate de Termoelectrica SA.[33] Sistemul de termoficare are rețele cu două conducte, inclusiv conducte principale cu o lungime de 252,4 km, apă caldă - 228,3 km, încălzire - 319,9 km și abur - 1,4 km. Sistemul de termoficare include 507 puncte termice, 22 stații de pompare, 3002 ascensoare și 568 noduri de direcție.

3.4.11 Gaze naturale

Economia municipiului Chișinău se bazează pe furnizarea gazelor naturale dintr-o singură sursă[34], conducta magistrală Ananiev-Cernăuți-Bogorodceni, prin conexiunea Șoldănești-Rezina și prin conducta magistrală Rîbnița-Chișinău și prin conducta Vestmoldtransgaz[35] SRL care leagă Republica Moldova de Uniunea Europeană.

3.4.12 Rețeaua de distribuție a energiei electrice

Municipiul Chișinău este alimentat cu energie electrică prin rețelele de distribuție, care sunt deținute de compania Premier Energy[36], companie cu capital străin.

3.4.13 Gestionarea deșeurilor solide

Serviciile de gestionare a deșeurilor solide constau in colectarea, transportul, procesarea si depozitarea deșeurilor menajere. Acest serviciu este prestat de compania municipală "Regia Autosalubritate[37]" prin utilizarea camioanelor sale pentru deșeuri solide.

3.4.14 Deșeuri periculoase

Managementul deșeurilor periculoase în Republica Moldova respectă Legea cu privire la deșeuri #209[38] din 29 iulie 2016, art. 20 (privind controlul deșeurilor periculoase). Legea transpune Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 312 din 22 noiembrie 2008. Conform cerințelor Legii deșeurilor, generarea, colectarea, transportul, depozitarea si tratarea deșeurilor periculoase se realizează in baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor[39], cu respectarea condițiilor stabilite in autorizație, si asigurarea evidentei

[33] Site-ul Termoelectrica SA: https://termoelectrica.md/
[34] Site-ul Moldova Gaz: https://www.moldovagaz.md/rom/search?q=reteaua+de+gaze
[35] Pagina web VMTG: https://www.vmtg.md/
[36] Site-ul Premier Energy: https://premierenergy.md/
[37] IM Regia Autosalubritate: https://autosalubritate.md/
[38] Legea privind deșeurile nr. 209/2016: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135894&lang=ro#
[39] Lista contractorilor autorizați de fabricare a deșeurilor: https://mediu.gov.md/ro/content/lista-autoriza%C8%9Biilor-eliberate-%C3%AEntreprinderilor-care-desf%C4%83%C8%99oar%C4%83-activit%C4%83%C8%9Bi-de-gestionare-0

si controlului deșeurilor periculoase, asigurarea trasabilității, începând cu producerea acestora si pana la destinația/eliminarea finala.

3.4.15 Politici de zonare și utilizare a terenurilor

Activitățile planificate în cadrul fazei 1 a PEEM, care vor fi efectuate în incinta Spitalul Clinic Republican, sunt în conformitate cu politicile de zonare și utilizare a terenurilor în conformitate cu Planul Urbanistic General al municipiului Chișinău, care nu includ zone importante din punct de vedere istoric, arheologic și cultural.

În plus, teritoriul în care se preconizează că se va desfășura activitatea planificată nu dispune de păduri, zone umede, zone de coastă, rezerve naționale și parcuri. După dezafectarea și eliminarea deșeurilor solide, teritoriul își va recăpăta starea inițială, iar vegetația pe teritoriile activităților propuse. De asemenea, în vecinătatea siturilor nu există arii protejate, fond forestier de stat, zone pentru protecția surselor de aport al apelor subterane, arii protejate cu corpuri de apă de suprafață etc.

3.4.16 Calitatea aerului

Indicele de poluare a aerului în Chișinău[40] este înalt, iar principalii poluanți sunt: dioxid de azot (0,92 din concentrația maximă admisă (MAC)); praf (0,7 din MAC); și oxid de carbon (0,54 din MAC).

Principalele surse de poluare a aerului în municipiul Chișinău sunt: (i) mijloacele de transport; (ii) instalații electrice; și (iii) întreprinderile industriale (Fabrica de tractoare, Fabrica de prelucrare a pieilor, Fabrica de pielărie, Uzina de prelucrare a cărnii Chișinău, CET-1 și CET-2 ale SA Termoelectrica, care, deși au programe și volume reduse de producție, sunt amplasate în sectoarele centrale ale orașului și nu dispun de zone de protecție sanitară. Traficul intensiv de transport este principala sursă de poluare fonică.

[40] Source: https://www.meteo.md/index.php/mediu/harile-anuale-privind-nivelul-de-poluare-a-aerului-atmosferic-in-mun.-chisinau/

4 EVALUAREA RISCURILOR ES ÎN TIMPUL ETAPEI DE PROIECTARE

4.1 Generalități

Scopul procedurii de evaluare a riscurilor de mediu și sociale în timpul activității de proiectare este de a elabora Planul EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru Spitalului Clinic Republican în baza datelor furnizate prin declarația metodei cu măsurile de atenuare propuse și alte informații.

În plus față de impactul potențial specific procesului de renovare, a anticipat unele impacturi sociale temporare, cum ar fi întreruperile de scurtă durată ale încălzirii și alimentării cu apă, zgomotul și vibrațiile, perturbarea traficului, impactul redus asupra veniturilor rezidenților și perturbarea temporară a programului de lucru al spitalului și în zona corespunzătoare (în zona de construcție).

4.2 Atenuarea impactului de mediu și social

Planul de atenuare este elaborat în baza măsurilor de eficiență energetică propuse pentru procesul de renovare a Spitalului Clinic Republican cu activități specifice și luând în considerare planul de acțiuni PAMS și Planul de Implicare a părților interesate și cerințele PEEM și WB EHS[41], Ghidul de eficiență energetică,[42] și de asemenea, asigurarea aspectelor SSM. În plus, planul de atenuare specifică, de asemenea, responsabilitățile în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de atenuare propuse, sursa de finanțare pentru toate cele trei etape ale punerii în aplicare a proiectului: (i) proiectarea, (ii) construcția și (iii) funcționarea.

[41] **Sursa:** https://documents1.worldbank.org/curated/en/157871484635724258/pdf/112110-WP-Final-General-EHS-Guidelines.pdf
[42] **Sursa:** https://www.worldbank.org/en/results/2017/12/01/energy-efficiency

Tabelul 4-1: Planul de atenuare (PMMS), care trebuie continuat cu date din etapa de proiectare

Activități	Impactul	Lista de verificare pentru măsurile de atenuare	Responsabilitățile		
			Pre-Construcție	Construcție	Operațional
A. Condiții generale	Notificare și siguranță	1. Inspectoratele locale de construcții, mediu și sociale (agenții de supraveghere de stat) și comunitățile au fost notificate cu privire la activitățile viitoare, inclusiv personalul spitalului și vizitatorii spitalului etc. 2. Publicul/părțile interesate a/au fost notificate cu privire la lucrări printr-o notificare corespunzătoare în mass-media și/sau pe site-uri accesibile publicului (inclusiv locul lucrărilor) 3. Toate autorizațiile necesare din punct de vedere legal au fost obținute pentru construcție și / sau reabilitare 4. Toate lucrările vor fi efectuate într-o manieră sigură și disciplinată, concepută pentru a minimiza impactul asupra locuitorilor din vecinătate și asupra mediului 5. EIP pentru lucrători vor respecta bunele practici internaționale (întotdeauna căști dure, după caz, măști și ochelari de protecție, hamuri și cizme de protecție) 6. Semnalizarea corespunzătoare a șantierelor va informa lucrătorii, părțile interesate și personalul medical cu privire la principalele reguli și reglementări care trebuie urmate. 7. Instalarea panourilor informative pentru proiect pe site-uri	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
B. Activități generale de reabilitare și/sau construcții	Calitatea aerului	1. În timpul demolării interioare, utilizați jgheaburi de moloz deasupra primului etaj 2. Păstrați resturile de demolare în zona controlată și pulverizați cu ceață de apă pentru a reduce praful de resturi 3. Suprimarea prafului în timpul forajului pneumatic/distrugerii pereților prin pulverizarea continuă a apei și/sau instalarea de incinte cu ecran de praf la fața locului 4. Păstrați mediul înconjurător (trotuare, drumuri) fără resturi pentru a minimiza praful 5. Nu va exista ardere deschisă a materialelor de construcție / deșeuri pe amplasament 6. Nu va exista ralanti excesiv al vehiculelor de construcții pe șantiere.	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
	Zgomot și vibrații	1. Lucrările de construcție vor fi organizate în intervalul de timp specificat în autorizația și legislația aplicabilă a Republicii Moldova. Munca de noapte va fi evitată și, dacă este necesar, trebuie obținute permise relevante și informarea publicului/părților interesate. 2. Coordonează planul de lucru al contractantului personalului spitalului pentru a nu perturba activitățile spitalului. 3. Folosind echipamente și mecanisme moderne cu un nivel scăzut de ZV. 4. În timpul operațiunilor, capacele motoarelor generatoarelor, compresoarelor de aer și ale altor echipamente mecanice alimentate trebuie închise, iar echipamentele plasate cât mai departe posibil de zonele rezidențiale. 5. Furnizarea de echipamente individuale de protecție (EIP) tuturor lucrătorilor	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR

Activități	Impactul	Lista de verificare pentru măsurile de atenuare	Responsabilitățile		
			Pre-Construcție	Construcție	Operațional
	Calitatea apei	1. Situl va stabili măsuri adecvate de control al eroziunii și sedimentelor, cum ar fi, de exemplu, baloți de fân și / sau garduri de nămol pentru a preveni deplasarea sedimentelor în afara amplasamentului și provocarea turbidității excesive în cursurile de apă și râurile din apropiere. 2. Materialele depozitate și deșeurile depozitate în exterior trebuie așezate pe suprafețe de beton sau asfaltate cu sistemul de colectare sau complet acoperite și protejate de condițiile meteorologice. 3. Asigurarea măsurilor de prevenire a deversării combustibililor și uleiurilor și a altor substanțe toxice sau periculoase în sol și în sistemele de canalizare și stabilirea cerințelor pentru controlul deversărilor și scurgerilor pe platformele de parcare, drumurile spitalicești și municipale. 4. Stabilirea interdicției de spălare a mașinilor și mecanismelor pe șantier pentru a fi specifice procesului externalizat (servicii de subcontractare)	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
	Gestionarea deșeurilor	1. Vor fi identificate căi și amplasamente de colectare și eliminare a deșeurilor pentru toate tipurile majore de deșeuri preconizate a fi generate de activitățile de demolare și construcție 2. Deșeurile din construcții și demolări vor fi separate de deșeurile generale, organice, lichide și chimice prin sortare la fața locului și depozitate în containere adecvate 3. Deșeurile din construcții vor fi colectate si eliminate corespunzător de către colectori autorizați 4. Înregistrările privind eliminarea deșeurilor vor fi păstrate ca dovadă a unei gestionări corespunzătoare, astfel cum a fost proiectată 5. Ori de câte ori este posibil, contractantul va reutiliza și recicla materiale adecvate și viabile (cu excepția azbestului).	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
	Vegetație (copaci, arbuști,)	1 Organizarea lucrărilor de construcții fără îndepărtarea si deteriorarea vegetației locale, ori de cate ori este posibil (este interzisa parcarea vehiculelor pe spatiile verzi) 2 Stabilirea interdicției de călătorie și parcarea transportului în afara drumurilor și platformelor alocate în acest scop 3 Protejarea vegetației locale rămase pe șantier cu protecții din lemn (este interzisă parcarea vehiculelor sub copaci pentru deteriorarea sistemului radicular al arborilor)	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
	Excavarea șanțurilor Deschideți șanțul	1. Trebuie luate măsuri de siguranță adecvate pentru excavații și lucrări subterane: (a) utilizarea unui suport sau a unui terasament adecvat; (b) prevenirea pericolelor generate de căderea unei persoane, a unor animale, a unor materiale sau obiecte sau de inundații; (c) să asigure o ventilație suficientă la toate posturile de lucru, astfel încât să asigure o atmosferă respirabilă care să nu fie periculoasă sau dăunătoare sănătății; alte măsuri specifice de siguranță. 2. Înainte de începerea excavării, trebuie luate măsuri pentru identificarea și reducerea la minimum a oricărui pericol datorat cablurilor subterane și altor sisteme de distribuție. 3. Trebuie asigurate căi sigure de intrare și ieșire din excavare.	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR

Activități	Impactul	Lista de verificare pentru măsurile de atenuare	Responsabilitățile		
			Pre-Construcție	Construcție	Operațional
		4. Grămezile de pământ, materialele și vehiculele în mișcare trebuie ținute departe de excavare; Dacă este necesar, trebuie construite bariere adecvate.			
	Riscurile și impactul traficului	1. Semnalizare, semne de avertizare, bariere și devieri de trafic: site-ul va fi clar vizibil, iar publicul avertizat cu privire la toate pericolele potențiale 2. Sistem de management al traficului și instruirea personalului, în special pentru accesul la șantier și traficul intens din apropierea amplasamentului. Asigurarea de pasaje și treceri sigure pentru pietoni în cazul în care traficul de construcții interferează. 3. Adaptarea programului de lucru la modelele de trafic local, de exemplu evitarea activităților majore de transport în timpul orelor de vârf sau al orelor de circulație a animalelor 4. Gestionarea activă a traficului de către personalul instruit și vizibil la fața locului, dacă este necesar pentru o trecere sigură și convenabilă pentru public. 5. Asigurarea accesului sigur și continuu la spații de birouri, magazine și reședințe în timpul activităților de renovare, în cazul în care clădirile rămân deschise publicului 6. Asigurarea faptului că rutele de ambulanță nu sunt blocate de activitatea proiectului pe teritoriul spitalului și în oraș	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
C. Materiale toxice	Gestionarea deșeurilor toxice / periculoase (azbest)	1. Depozitarea temporară la fața locului a tuturor substanțelor periculoase sau toxice se va face în recipiente sigure, etichetate cu detalii privind compoziția, proprietățile și informațiile de manipulare 2. Recipientele cu substanțe periculoase trebuie plasate într-un recipient etanș pentru a preveni scurgerea și percolarea 3. Deșeurile sunt transportate de transportatori autorizați special și eliminate într-o instalație autorizată 4. Nu se vor folosi vopsele cu ingrediente toxice sau solvenți sau vopsele pe bază de plumb. 5. ACM-urile vor fi gestionate de contractantul autorizat pe baza cerințelor stabilite de Ministerul Mediului și a planului ACM aprobat.	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
D. Achiziționarea de terenuri sau restricțiile de acces	Strămutarea economică sau fizică, pierderile economice sau pierderile de mijloace de subzistență	Proiectele vor fi ajustate pentru a evita exproprierea terenurilor private sau pierderea activelor private aplicate pe terenuri. Orice activitate/investiție care provoacă strămutări economice sau fizice va fi exclusă. Problemele de acces temporar, fără pierderi economice sau de mijloace de subzistență, vor fi abordate prin măsuri adecvate de atenuare și în deplin acord cu rezidenții.	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR
Patrimoniul cultural	Clădiri istorice	În cazul în care lucrările de construcție au loc în apropierea unei structuri istorice desemnate sau sunt situate într-un cartier istoric desemnat, se notifică și se obțin aprobări/permise de la autoritățile locale și toate activitățile de construcție planificate și desfășurate în conformitate cu legislația locală și națională.	UCIPE/ CNED/PIS	Contractor CS UCIPE/ CNED	MS/SCR

Activități	Impactul	Lista de verificare pentru măsurile de atenuare	Responsabilitățile		
			Pre-Construcție	Construcție	Operațional
		Trebuie să se asigure punerea în aplicare a dispozițiilor necesare pentru ca artefactele sau alte posibile "descoperiri întâmplătoare" întâlnite în timpul excavării sau construcției să fie notate și înregistrate de funcționarii responsabili, iar activitățile de lucrări să fie amânate sau modificate pentru a ține cont de aceste descoperiri.			
E. Managementul riscului social	Alte impacturi sociale	- Contractantul desemnează persoana locală de legătură responsabilă cu comunicarea privind începerea procesului de renovare și alte aspecte cu personalul spitalului și comunitatea - Personalul spitalului și comunitatea vor fi consultați pentru a identifica și gestiona proactiv potențialele conflicte dintre forța de muncă externă și populația locală.	MEPIU/ NCSE/PIS	Contractor SC MEPIU/ NCSE	MS/SCR

Note: CS – Consultant de Supervizare, MS – Ministerul Sănătății, SCR – Spitalul Clinic Republican, PIS – Project implementation support

4.3 Planul de monitorizare și măsurare

Aspectele de mediu și sociale incluse în măsurile de atenuare vor fi monitorizate și supravegheate de consultanții de supraveghere, contractanți și UCIPE/CNED. Deși se preconizează că impactul social și de mediu va fi moderat, potențialele efecte negative sociale și de mediu sunt planificate să fie prevenite sau atenuate în timpul etapelor de construcție și exploatare. Sistemul de monitorizare socială și de mediu începe din faza de pregătire a subproiectului, trecând prin faza de exploatare, pentru a preveni impactul negativ al proiectului și pentru a observa eficacitatea măsurilor de atenuare. Acest sistem ajută UCIPE/CNED și IFI să evalueze succesul atenuării ca parte a supravegherii proiectului și permite luarea unei măsuri atunci când este necesar. Sistemul de monitorizare oferă asistență tehnică și supraveghere atunci când este necesar, detectarea timpurie a condițiilor legate de măsurile de atenuare, urmărește rezultatele atenuării și oferă informații cu privire la progresul proiectului.

Pentru a asigura implementarea eficientă a Planului de atenuare, Lista de verificare PMMS specifc pentru Spitalul Clinic Republican conține un Plan de monitorizare, care prevede: (a) detalii privind măsurile de monitorizare, inclusiv parametrii care urmează să fie măsurați, metodele care trebuie utilizate, frecvența măsurătorilor; și (b) proceduri de monitorizare și raportare pentru (i) a asigura detectarea timpurie a afecțiunilor care necesită măsuri speciale de atenuare, și (ii) să furnizeze informații privind progresele și rezultatele atenuării.

Monitorizarea impactului include calitatea apei și a aerului, zgomotul etc. specific fazei de construcție este responsabilitatea Antreprenorului, iar monitorizarea operațională este responsabilitatea Beneficiarului. Costurile pentru activitățile de monitorizare în timpul fazei de construcție a Proiectului vor fi incluse în costurile Antreprenorului pentru lucrările civile propuse.

Monitorizarea conformității. Pe lângă activitățile de supraveghere si monitorizare ce urmează a fi realizate de către Antreprenor, Beneficiar si UCIPE/CNED, masurile propuse pentru monitorizarea conformității pentru etapele de construcție si exploatare vor fi realizate si de organele de stat abilitate: (a) Agenția de Mediu care răspunde de aspectele legate de autorizațiile de mediu si alte documente legale; (b) Inspectoratul de Stat în Construcții, care răspunde de supravegherea generală a lucrărilor de construcții; și (c) autoritățile municipale de mediu, responsabile cu activitățile de supraveghere și monitorizare a mediului. Inspecțiile șantierelor de construcții se numără printre atribuțiile personalului acestor autorități și sunt acoperite din bugetele proprii.

Tabelul 4-2: Planul de monitorizare

Aspecte sociale și de mediu	Ce (Parametrul trebuie monitorizat?)	Unde (Parametrul trebuie monitorizat?)	Cum (Parametrul trebuie monitorizat?)	Când (Definiți frecvența / sau continuă?)	De ce (Parametrul este monitorizat?)	Cost (dacă nu sunt incluse în bugetul proiectului)	Cine (Este responsabil pentru monitorizare?)
În timpul proiectării tehnice a proiectului (DD)							
Elaborarea proiectului tehnic	Aspecte tehnice bazate pe audit energetic & FS	Urmează să fie elaborat în baza cerințe FIDIC Red Book	Parcurgere procesului de verificare și aprobare de către autoritățile statului	La etapa de proiectare	Respectați procedurile PPM și PAMS/ESAP	Costuri de proiectare	Companie de proiectare UIP
Dezvoltarea Planului ESIA&ESMP	Aspecte de mediu	Se elaborează pe baza unei declarații de metoda aprobată	Parcurgere procesului de verificare și aprobare de către autoritățile statului	La etapa de proiectare	Respectați procedurile PPM și PAMS/ESAP	Costuri de proiectare	Companie de proiectare UIP
Dezvoltarea planurilor LMP ale proiectului	Aspecte sociale și SSM	Se elaborează pe baza unei declarații de metoda aprobată	Parcurgere procesului de verificare și aprobare de către autoritățile statului	La etapa de proiectare	Respectați procedurile PPM și PAMS/ESAP	Costuri de proiectare	Companie de proiectare UIP
În timpul fazelor de construcție și exploatare							
Pierderi potențiale de copaci	Arbori care urmează să fie tăiați	Zonele verzi în timpul lucrărilor de amenajare	Monitorizare vizuală, Obțineți permise de tăiere a copacilor	Permanent Înainte de începere lucrări	Construcțiile pot afecta zonele verzi municipale	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Calitatea aerului	Praf, smog, arderea deșeurilor	Sondaj la fața locului în timpul lucrărilor	Monitorizare vizuală	În timpul lucrări Zilnic	Prevenirea poluării aerului	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Poluarea aerului din întreținerea necorespunzătoare a echipamentelor	Starea tehnică	Zona de parcare La fața locului	Inspecție tehnică periodică	În timpul lucrări Zilnic	Prevenirea poluării aerului	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Conservarea superioară a solului (dacă este cazul)	Sol	Spații verzi	Visual monitoring	Lunar	Prevenirea poluării solului, Vedere estetică	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Securitatea și sănătatea lucrătorilor	Siguranța lucrătorilor Forța de muncă și condițiile de muncă	Șantiere de lucrări	Registrul accidentelor; Registrul de instruire; să furnizeze EIP; Organizarea planificării lucrărilor	Permanent	Protejarea sănătății lucrătorilor	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare

Aspecte sociale și de mediu	**Ce** (Parametrul trebuie monitorizat?)	**Unde** (Parametrul trebuie monitorizat?)	**Cum** (Parametrul trebuie monitorizat?)	**Când** (Definiți frecvența / sau continuă?)	**De ce** (Parametrul este monitorizat?)	**Cost** (dacă nu sunt incluse în bugetul proiectului)	**Cine** (Este responsabil pentru monitorizare?)
Securitatea și sănătatea lucrătorilor	Lucrul la înălțime	În Șantier	Personal competent si instruit capabil sa lucreze la înălțime cu EIP; Înregistrări de instruire; Situație de urgență și trusă de prim ajutor etc.	Când echipamentul este demontat	Evitarea accidentelor și a impactului asupra sănătății	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Gestionarea deșeurilor	Echipamente demontate (DE)	În Șantier	Observații vizuale; verificarea listelor, procedurilor și înregistrărilor elaborate pe DE	Când echipamentul este demontat	Evitare accidente, impactul asupra sănătății, asigurarea utilizării raționale și/sau a reciclării adecvate a DE	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Gestionarea deșeurilor (GD)	Deșeuri periculoase (DP)și azbest	În Șantier	Observații vizuale; verificare proceduri, înregistrări și autorizațiilor de mediu privind DP	În timpul fazei de construcție și după raportarea privind GD	Evitarea poluării, impactul asupra sănătății umane în conformitate cu legislația naționale	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Transport de materiale	Respectarea legislației privind codul rutier și transport privind eliminare praf, dacă este necesar	Loc de muncă / Străzile municipale	Supervizare	Inspecții neanunțate în timpul lucrului	Evitare praful/ particule fine Evitarea deteriorării și poluarea traseelor municipale	Costuri de Construcții & Operare	Contractor Consultant supervizare
Relocare involuntară/Achiziții de terenuri	Pierderea terenurilor și/sau activelor private, modificare proiect la implementare, se informează Banca (IFI)	Șantiere	Supervizare	În timpul lucrărilor Zilnic	IR nu este relevantă și niciun instrument nu este pregătit să atenueze pierderile de terenuri/active	Costul construcției / bugetul de urgență în caz de impact neprevăzut	UIP
Gestionarea reclamațiilor publice	Monitorizarea periodică a problemelor și reclamațiilor din partea publicului	Șantier	Supervizare	În timpul lucrărilor zilnice	Liniile directoare GRM și protocolul stabilit în ESMP	-	UIP/Beneficiar CS Contractantul

5 CONSULTAREA & PARTICIPAREA PĂRȚILOR INTERESATE

5.1 Consultarea părților interesate

Prezentul document va fi făcut public pentru ca toate părțile interesate și alte părți interesate să aibă acces la informațiile sociale și de mediu pentru a controla mediul și social pe baza riscurilor generale specifice identificate și a specificațiilor pentru controlul riscurilor emise de autoritățile de supraveghere de stat:
(i) Prevederile Deciziei de mediu emise de Agenția de Mediu pentru PEEM,
(ii) dispozițiile avizului emis de Agenția Națională Arheologică,
(iii) prevederile avizului emis de Centrul Național pentru Supraveghere Tehnică (aspecte legate de incendiu),
(iv) prevederile avizului emis de Centrul de Sănătate Publică Chișinău,
(v) prevederile avizului emis de Ministerul Culturii,
(vi) alte cerințe.

Prezentul document va fi publicat pe [43]site-urile UCIPE, Centrului Național pentru Energie Durabilă, Spitalului Clinic Republican, Ministerului Sănătății, Ministerului Energiei, Primăriei municipiului Chișinău.

Prezentul document va fi consultat timp de cel puțin 30 de zile, iar comentariile, propunerile, obiecțiile vor fi trimise UCIPE prin e-mail și comentariile valoroase vor fi incluse în document. Vor putea fi transmise observații directe în timpul consultărilor publice, înainte de reuniune sau după. De asemenea, pe parcursul implementării proiectului Mecanismul de Soluționare a Reclamațiilor (MSR) va funcționa, iar feedback-ul poate fi primit prin diferite canale de comunicare: telefon, e-mail, pagini web, Facebook etc.

Evenimentele de consultare publică vor fi realizate de UCIPE cu suportul Spitalului Clinic Republican înainte de începerea procesului de proiectare prin implicarea în procesul de consultare publică a Agențiilor de Supraveghere de Stat în baza riscurilor generale specifice ES identificate prevăzute de lista de verificare PMMS. Procesul de consultare publică specific procesului de renovare la Spitalul Clinic Republican este un instrument important pentru o implicare și comunicare deschisă și transparentă între UCIPE/CNED, agențiile de supraveghere de stat, Comunitatea Publică Locală, personalul medical și pacienții, precum și comunitatea din municipiul Chișinău și din Republica Moldova.

Procesul de consultare publică în etapa de proiectare pre-detaliată asigură furnizarea de informații relevante, inteligibile și accesibile din prezentul document părților interesate și personalului medical, pacienților și comunității. Procedura de comunicare va genera încredere reciprocă, respect și transparență între UCIPE și părțile interesate și comunitate cu scopul de a primi feed-

[43] Sursa: https://www.mepiu.md/eng/current-projects/moldova-energy-efficiency-project

back în vederea îmbunătățirii prezentelor documente cu măsuri de atenuare și, în final, comunitatea să fie mulțumită de procesul de renovare la Spitalul Clinic Republican.

Pentru a se conforma cerințelor IFI și Republicii Moldova privind un proces de consultare deschis și transparent, UCIPE, cu suportul Spitalului Clinic Republican, va crea un Comitet de Monitorizare a Impactului Social (CMIS) care va fi funcțional în etapele de proiectare și construcție. Scopul CMIS este de a monitoriza impactul social și de mediu al activității de construcție asupra personalului medical, pacienților și comunității.

5.2 Participarea părților interesate și reuniuni de consultare publică

În cadrul elaborării proiectului Listei de verificare PMMS în etapa de pre-proiectare specifică renovării eficienței energetice a Spitalului Clinic Republican, consultarea publică va fi organizată în incinta Spitalului Clinic Republican cu invitarea părților interesate, a personalului spitalului și a pacienților, reprezentanților Ministerului Energiei și Ministerului Sănătății, Antreprenor de proiectare (dacă este selectat la această etapă), autoritatea publică locală din municipiul Chișinău și alte părți interesate.

Scopul consultării publice este de a asigura că riscurile sociale și de mediu identificate specifice procesului de renovare a eficienței energetice pentru Spitalul Clinic Republican sunt furnizate și comunicate personalului spitalului și altor părți interesate. Procesul eficient de consultare și participare cu personalul spitalului și alte părți interesate din municipiul Chișinău constă în diseminarea și asigurarea accesului comunității la informațiile sociale și de mediu pentru a avea un proces de relație deschis, transparent, constructiv și receptiv între UIP (UCIPE/CNED), Ministerul Sănătății beneficiar și Spitalul Clinic Republican, comunitatea din municipiul Chișinău. Documentul final va fi publicat pe site-urile UCIPE, CNED, Ministerului Sănătății și Spitalului Clinic Republican, Ministerului Energiei, Ministerului Sănătății și municipiului Chișinău.

Procesul de consultare publică este planificat pentru a doua săptămână a lunii mai 2024 în incinta Spitalului Clinic Republican.

5.3 Părțile interesate implicate în procesul de pre-proiectare pentru obținerea Certificatului de Urbanism pentru Proiectare (CUP)

În procesul de recepționare a specificațiilor tehnice de la agențiile de supraveghere de stat pentru elaborarea prezentului document, în tabelul 4-1 au fost identificate și descrise măsuri de atenuare, iar UCIPE va dezvălui și comunica informațiile sociale și de mediu părților interesate în vederea protejării și controlului mediului și riscurilor sociale.

Tabelul 5-1: Lista părților interesate implicate în procesul de obținere a CUP la faza de pre-design

No.	Denumire	Interesat de
1	Agenția de Mediu Chișinău (AM)	Emite Acordul de Mediu sau Decizia pentru activitatea planificată pentru întregul Proiect
2	Inspectoratul pentru Protecția Mediului Chișinău (IPM)	Monitorizează punerea în aplicare a Acordului de Mediu/Decizie în timpul activității de construcție emis de Agenția de Mediu Participă la procesul de finalizare a lucrărilor și semnează certificatul de terminare a lucrărilor
3	Centrul de Sănătate Publică Chișinău (CSPC)	Emite Avizul sanitar cu specificație Participă la procesul de terminare a lucrărilor și semnează certificatul de terminare a lucrărilor
4	Agenția Națională pentru Sănătate Publică Chișinău (ANSP)	Efectuează expertiza proiectului tehnic și a pachetului MS (PT, Planul EIMS & PMMS, PSSM, RAP (dacă este cazul) etc.)
5	Centrul Național de Supraveghere Tehnică	Emite avizul tehnic cu cerințe de siguranță (incendiu) Participă la procesul de terminare a lucrărilor și semnează certificatul de terminare a lucrărilor
6	Ministerul Culturii	Emite Avizul privind protejarea monumentelor din registrul monumentelor protejate
7	Agenția Națională Arheologică	Eliberează avizul arheologic cu specificarea lucrărilor de excavare și procedura de comunicare în cazul identificării artefactelor și CFP
8	Inspectoratul Național al Poliției	Emite aviz cu specificații privind utilizarea drumului național pentru procesul de transport (materiale și echipamente mari)
9	Serviciul Hidrometeorologic de Stat	Emite notificare cu date de mediu care urmează să fie utilizate de contractantul de proiectare în procesul de proiectare
10	Primăria municipiului Chișinău Primăria municipiului Bălți	Eliberează documentul juridic de planificare urbana Certificat de urbanism pentru proiectare Eliberează Autorizația de Construire in baza pachetului PT&MS aprobat Participă la procesul de terminare a lucrărilor și semnează certificatul de terminare a lucrărilor
11	Ministerul Energiei (PMU)	Este entitatea de implementare a proiectului și participă la tot ciclul de viață al proiectului, inclusiv la procesul de consultare publică
12	Ministerul Sănătății	Este beneficiarul tuturor spitalelor și participă la procesul de consultare publică și finalizare a lucrărilor

5.4 Mecanismul de consultare publică (PCM)

Următoarele canale prin care părțile interesate și alte părți interesate pot adresa sau transmite sugestii, propuneri, solicitări, întrebări, recomandări etc. pentru îmbunătățirea documentului:

Tabelul 5-2: Mecanismul de consultare publică în etapa de pre-design

Ministerul Energiei (PMU)	Unitatea consolidată pentru implementarea proiectelor în domeniul energetic (UCIPE)	Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED)

Mun. Chisinau Piața Marii Adunări Naționale, 1 Tel: 022 250 131 Email: secretariat@energie.gov.md Web: https://energie.gov.md/ro/content/contacte	Mun. Chisinau 1, A. Russo str., of. 163, Fl. 16 Tel.: (+373) 22 49-67-90 Email: mepiu@mepiu.md Web: https://www.mepiu.md/eng	Mun. Chisinau 1 A. Russo str. bloc A1, Fl.10 Tel: (+373) 22 499 444 E-mail: office@aee.md, info@aee.md Web: https://www.aee.md/ro
Ministerul Sănătății (MS)	**Spitalul Clinic Republican**	**Municipiul Chișinău**
Mun. Chisinau 2 Vasile Alecsandri str. Tel: 022 268-818 / Fax: 022 268-818 E-mail: secretariat@ms.gov.md Web page: https://ms.gov.md/contacte-2/	Mun. Chisinau 29 N. Testemiteanu Str. E-mail: scr@ms.md Web page: https://scr.md/	Mun. Chisinau Bl. Ştefan cel Mare şi Sfânt, 83 Tel.: +373 22 22 63 78 E-mail: primaria@pmc.md Web page: https://www.chisinau.md/ro

Scopul consultării publice și a mecanismului de consultare publică (MCP), specific etapei de pre-construcție (pre-proiectare), este de a primi comentarii, propuneri de îmbunătățire, soluții, măsuri de atenuare, reclamații etc. și de a asigura un răspuns adecvat la toate măsurile propuse, plângeri și apeluri din partea părților interesate, inclusiv a personalului spitalicesc și a pacienților și comunității din municipiul Chișinău și din Republica Moldova.

5.5 Formularul de feed-back

Răspunsul (Feed-back) pentru propunerile de îmbunătățire a prezentului document se depune la următoarea adresă electronică: (i) UCIPE la mepiu@mepiu.md, (ii) la adresa de e-mail a Spitalului Clinic Republican: scr@ms.md. Centrul Național pentru Energie Durabilă este responsabil pentru aspectele tehnice, iar UCIPE este responsabil pentru includerea propunerilor de îmbunătățire, comentarii și alte informații și, în final, revizuirea prezentului document și aplicarea ulterioară pentru elaborarea Planului EIMS & PMMS al Proiectului (Angajatorului) specific pentru Spitalului Clinic Republican la etapa de proiectare de către contractantul de proiectare.

Formularul pentru furnizarea de feedback din partea părților interesate este prezentat în anexa 1.

6 ANEXE

Anexa 1: Formularul de feedback pentru procesul de consultare publică (GRM)

Anexa 2: Chestionarul PMMS

Anexa 3: Decizia nr. 10/3374/2022 emisă de Agenția de Mediu pentru PEEM

Anexa 4: Avizul emis de Agenția Națională Arheologică pentru PEEM

Anexa 5: Avizul emis de Ministerul Culturii pentru PEEM

Anexa 6: Avizul emis de Centrul de Sănătate Publică Chișinău pentru PEEM

Anexa 7: Avizul emis de Centrul Național de Supraveghere Tehnică pentru PEEM

Anexa 1: Formularul de feedback pentru procesul de consultare publică

Nr. de referință: *(a se completa UCIPE)*	Primit de: _____ Rezolvată de: _____ Data răspunsului inițial: _____
Numele complet: *(a se completa de către persoana care depune plângerea)* *Notă: puteți rămâne anonim dacă preferați sau solicitați să nu vă dezvăluiți identitatea terților fără consimțământul dvs.*	Prenume: _____ Nume: _____ Companie/Poziție în companie: _____ ☐ Doresc să-mi exprim nemulțumirea în mod anonim ☐ Solicit să nu-mi dezvălui identitatea fără consimțământul meu
Informații de contact: *(a se completa de către persoana care depune observațiile)* Vă rugăm să marcați modul în care doriți să fiți contactat (poștă, telefon, e-mail).	☐ Prin poștă: Vă rugăm să furnizați adresa poștală: _____ ☐ Prin telefon: _____ ☐ Prin e-mail: _____
Limba preferată pentru comunicare: *(a se completa de către persoana care depune observațiile)*	☐ Română ☐ Rusă
Descrierea reclamației sau a cererii: (a se completa de către persoana care depune observațiile)	☐ Da ☐ Nu
Descrierea reclamației sau a cererii: *(a se completa de către persoana care depune observațiile)*	Ce se poate întâmpla? Unde și cum s-ar putea întâmpla? Care este consecința/impactul acestei probleme?
Data reclamației/solicitării: *(a se completa de către persoana care depune observațiile)*	ZZ / LL / AAAA _____
Ce ați dori să se întâmple pentru a rezolva această problemă? _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	

Anexa 2: Lista de verificare PMMS

No.	**Activitate și exemple de probleme și/sau impacturi potențiale** (Activitatea site-ului va include/implica oricare dintre următoarele probleme potențiale și/sau impact?)	**Statut**	**Notă**
1	Reabilitarea clădirilor	Da: ☒ Nu: ☐	
2	Traficul vehiculelor specific site-ului	Da: ☒ Nu: ☐	
3	Depozitarea uleiurilor și lubrifianților de mașini sau a materialelor periculoase sau toxice	Da: ☐ Nu: ☒	
4	Lucrători direcți (forță de muncă și SSM)	Da: ☒ Nu: ☐	
5	Lucrători indirecți (forță de muncă și SSM)	Da: ☒ Nu: ☐	
6	Lucrătorii comunitari	Da: ☐ Nu: ☒	
7	Lucrători din domeniul aprovizionării primare	Da: ☒ Nu: ☐	
8	Utilizarea resurselor	Da: ☒ Nu: ☐	
9	Consumul de energie	Da: ☒ Nu: ☐	
10	Utilizarea apei	Da: ☒ Nu: ☐	
11	Creșterea prafului și a zgomotului produs de demolări și/sau construcții	Da: ☒ Nu: ☐	
12	Sistem individual de tratare a apelor uzate - Efluent și / sau evacuări în apele receptoare	Da: ☐ Nu: ☒	
13	Utilizarea materiilor prime	Da: ☒ Nu: ☐	
14	Generarea de deșeuri solide din construcții	Da: ☒ Nu: ☐	
15	Generarea de deșeuri solide periculoase	Da: ☒ Nu: ☐	ACMs
16	Traficul și siguranța rutieră	Da: ☒ Nu: ☐	
17	Servicii de siguranță	Da: ☒ Nu: ☐	
18	Servicii ecosistem	Da: ☒ Nu: ☐	
19	Comunitate expusă problemelor de sănătate	Da: ☒ Nu: ☐	
20	Managementul materialelor periculoase	Da: ☒ Nu: ☐	
22	Situații de urgență, pregătire și răspuns	Da: ☒ Nu: ☐	
23	Tăierea copacilor	Da: ☒ Nu: ☐	
24	Clădire (clădiri) istorică (istorice) și districte 1. Risc de deteriorare a siturilor istorice sau arheologice cunoscute/necunoscute	Da: ☐ Nu: ☒	
25	Implicarea și participarea părților interesate	Da: ☒ Nu: ☐	

Anexa 3: Decizia nr. 10/3374/2022 emisă de Agenția de Mediu pentru PEEM

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA DE MEDIU

MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

ENVIRONMENTAL AGENCY

MD-2005 mun.Chișinău, str. Albișoara 38, Tel. (022) 820-770, E-mail: am@am.gov.md, Web: http://am.gov.md

Nr. 10/3374/2022 din 22.11.22
La nr. 12/1-396 din 10.11.22

Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii str. Alecu Russo, nr. 1, bloc A1, of. 163, or. Chișinău

DECIZIA
evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate

Urmare a solicitării nr. 12/1-396 din 10.11.2022 privind efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activitatății planificate pentru implementarea proiectului „Eficiența energetică în Republica Moldova" în baza prevederilor Legii nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Vă comunicăm rezultatele desfășurării procedurii de evaluare prealabilă.

În procesul de efectuare a analizei informației, au fost luate în considerație cele descrise în cererea de evaluare prealabilă a activității planificate, și astfel, s-a determinat planificarea lucrărilor de:

- reabilitare termică a anvelopei clădirilor (izolarea termică a pereților exteriori, izolarea termică a acoperișurilor clădirilor, izolarea termică a planșeurilor subsolului, înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare vechi cu geamuri și uși din PVC);
- îmbunătățire a sistemelor de încălzire, ventilare și condiționare (HVAC) (izolarea/renovarea rețelelor de încălzire, înlocuirea centralelor termice pe gaz (dacă este cazul), instalarea sistemelor automate de control al sistemelor de încălzire, renovarea punctelor termice individuale (dacă este cazul), instalarea unităților de ventilare a aerului cu recuperare, instalarea unităților de ventilare locale cu recuperarea aerului);
- îmbunătățire a iluminatului interior (înlocuirea becurilor convenționale cu lumini LED);

- instalare a surselor regenerabile de energie (instalarea colectoarelor solare pentru producerea apei calde menajere, instalarea panourilor fotovoltaice pentru producerea energiei electrice).

Planificarea lucrărilor menționate în proiect sunt orientate spre implementarea unui program național de reabilitare energetică a fondului imobiliar al Republicii Moldova ce cuprinde instituțiile publice, și anume instituțiile „guvernamentale" de importanță națională (cele de menire socială, precum sunt spitalele republicane de interes național) și instituțiile publice (de importanță socială) de importanță locală/ municipală (grădinițe, școli, spitale municipale și raionale).

Astfel, luând în considerație specificul categoriilor de beneficiari se pledează pentru implementarea proiectului în două faze: Faza I - instituțiile guvernamentale (spitale) și Faza II - autoritățile administrației publice locale (APL), în limita solicitărilor din partea acestora.

În rezultat, se constată, că activitatea planificată „Eficiența energetică în Republica Moldova", nu cade sub incidența Legii nr. 86/2014 și Legii nr. 851 din 29.05.1996 privind expertiza ecologică.

Având în vedere cele menționate, Agenția de Mediu, în calitate de organ emitent a actelor permisive în domeniul mediului, decide, că nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și nu este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice pentru activitatea planificată „Eficiența energetică în Republica Moldova", inițiator Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii.

Totodată, reieșind din particularitățile specifice ale locului de amplasare a activității planificate, la elaborarea documentației de proiect se vor respecta următoarele condiții:

1. Documentația de proiect va fi elaborată și coordonată în corespundere cu cerințele actelor legislative și documentelor normative de protecție a mediului în vigoare.
2. Informarea, de către autoritățile administrației publice locale și inițiatorul proiectului, a populației despre activitățile planificate și asigurării procesului participativ la luarea deciziei în etapele de proiectare și amplasare. Temei: art. 3 lit. d) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.
3. Depozitarea conform cerințelor normative și predarea ulterioară a tuturor tipurilor de deșeuri formate în perioada de construire și

funcționare pentru valorificare/eliminare agenților economici autorizați în domeniul respectiv, conform prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

Inițiatorul proiectului, în termen de 3 zile va afișa obligatoriu Decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate la sediu, alte locuri de interes public din raza localității și o va publica pe pagina web oficială sau pe o altă pagină/adresă web oficială contractată.

Autoritățile administrației publice locale, pe al cărui teritoriu se va desfășura activitatea planificată, va publica în termen de 3 zile anunțul anexat, pe propria pagină web oficială și îl va afișa la sediul propriu și alte locuri de interes public din raza localității.

În cazul în care activitatea planificată suferă modificare/extindere, în mod obligatoriu se va notifica în scris Agenția de Mediu despre orice schimbare a aspectelor tehnice ale proiectului considerate necesare, sau extinderea acestuia, și/sau despre modificări de altă natură, care prin evoluția lor au schimbat aspectele fizice în amplasament, și au apărut după emiterea deciziei și/sau anterior emiterii autorizației de construire.

Notificarea se elaborează și se transmite în termen de 10 zile autorității competente, în scopul revizuirii (reconsiderării) noilor aspecte și transmiterii unui nou punct de vedere. La fel, dacă inițiatorul renunță la realizarea proiectului se va informa în scris autoritatea competentă despre acest fapt.

Prezenta decizie face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercitarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320).

Director Digitally signed by Gîlcă Gavril Date: 2022.11.22 12:07:19 EET Reason: MoldSign Signature Location: Moldova **Gavril Gîlcă**

Executor: Ecaterina Tătaru
Tel: 022820-779,
E-mail: e_tataru@ere.gov.md

Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr. 91 din 29.05.2014.
Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: https://msign.gov.md

Anexa 4: Avizul emis de Agenția Națională Arheologică pentru PEEM

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAȚIONALĂ ARHEOLOGICĂ
MD 2065, or. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 50
tel./fax (37322) 227792

MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

NATIONAL AGENCY FOR ARCHAEOLOGY
MD 2065, Chișinău, 50, Mihai Eminescu str.
tel./fax (37322) 227792

Nr. 245 din _29 noiembrie_2022
Labnr. 12/1-395 din 10 noiembrie 2022

Avizul expertizei arheologice

Către: **Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii (UCIPE),**
mun. Chișinău, str.Alecu Ruso, bloc. A1, of. 163

Cu privire la executarea proiectului „Eficiența Energetica în Republica Moldova", Faza 1.

În temeiul prevederii art. 6 al Legii privind protejarea patrimoniului arheologic (nr. 218 din 17 septembrie 2010, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 235-240, din 3 decembrie 2010, art. 738, cu modificările operate prin Legea nr. 153 din 30 iulie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223, din 14 august 2015, art. 443), Agenția Națională Arheologică a examinat demersul Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energeticii cu privire la proiectul „Eficiența Energetica în Republica Moldova", Faza 1, efectuând un control preventiv în ceea ce privește prezenta/lipsa vestigiilor arheologice. Drept rezultat, s-a constatat lipsa vestigiilor arheologice pe teremurile spitalelor:

1. Institutul de Medicină Urgentă, str. Toma Ciorbă nr. 1, Chisinau
2. Institutul de Cardiologie, Str. N: Testemițanu 29/1, Chisinau
3. Institutul Oncologic, Str. N. Testemițanu nr. 30, Chisinau
4. Institutul Mamei și Copilului, Str. Burebista nr. 93, Chisinau
5. Spitalul Clinic Republican, Str. N. Testemițanu nr. 29, Chisinau
6. Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, Str. Korolenco nr. 2, Chisinau
7. Centrul Republican de Diagnosticare Medicală/Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc", Str. C. Vîrnav nr. 13, Chișinău
8. Spitalul Clinic din mun. Bălți, Str. Decebal nr. 101, Balți

Ca urmare, lucrările de excavare din cadrul proiectului sunt avizate pozitiv.

Totodată, menționam că Spitalul Clinic de Psihiatrie din Str. Costiujeni nr. 3, Codru 2011 (punctul 9) figurează în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de Stat cu nr. 388, (zona de centru), aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1531-XII din 22.06.1993 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 15-17 din 02.02.2010*) și, potrivit prevederilor Legii nr. 62 din 4 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 91*, art. 288), în cazul dat este necesară avizarea proiectului de Consiliul Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Culturii al Republicii Moldova.

Digitally signed by Vornic Vladimir
Date: 2022.11.29 18:20:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Director general
Vlad VORNIC

Ex. Sergiu Popovici, mob. 079820092

Anexa 5: Avizul emis de Ministerul Culturii pentru PEEM

Ministerul Culturii
al Republicii Moldova
MD-2012, str. Nicolae Iorga nr.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Ministry of Culture
of the Republic of Moldova
MD-2012, str. Nicolae Iorga no.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 04/2-09/1599 din 06.12.2022
La nr. 12/1-394 din 10.11.2022

UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTRAREA ȘI MONITORIZAREA PROIECTELOR ÎN DOMENIUL ENERGETICII (UCIPE)
e-mail: mepiu@mepiu.md

Prin prezenta, Ministerul Culturii vă informează că a luat act de demersul nr. 12/1-394 din 10.11.2022 prin care ne informați despre lansarea Proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova" finanțat de către Uniunea Europeană (UE), Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și banca Europeană pentru Investiții (BEI) și, în limitele atribuțiilor funcționale, comunică despre susținerea implementării programului național de reabilitare energetică a fondului imobiliar al Republicii Moldova.

Totodată, printre obiectivele incluse în Lista spitalelor care vor fi finanțate din Faza I (Tabelul 1, anexat la demers), sunt două instituții medicale pe terenul cărora sunt situate clădiri cu statut de monument. Clădirile cu statut de monument sunt următoarele:

- imobilul cu nr. cadastral 0100520.225.01 din str. Toma Ciorbă nr. 1, Chișinău, din cadrul Institutului de Medicină Urgentă, imobil cu statut de monument de categorie locală, înscris cu nr. 86 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală, aprobat prin Decizia nr. 10/9 din 2014 a Consiliului Municipal Chișinău;
- imobilele Spitalului Clinic de Psihiatrie amplasat pe terenul cu nr. cadastral 0131127.017, cu următoarele numere cadastrale: 0131127.017.01; 02; 03; 06; 07; 08; 09; 10; 13; 15;16; 17; 18; 20; 21; 23, 24; 25, 26; 29; 30; 31; 32; 35; 36; 41, care sunt parte componentă a ansamblului cu statut de monument - *Complexul de clădiri și parcul Spitalului de psihiatrie* (sf. sec. al XIX-lea înc. sec. XX/ist., arh./N), înscris cu nr. 388 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

În acest context, atragem atenția asupra faptului că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, Legii nr. 163/2010 privind executarea lucrărilor de construcție, intervențiile asupra monumentelor se execută conform documentației tehnice avizate de către Ministerul Culturii. Avizul se emite de către minister, în baza deciziei pozitive a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, în rezultatul examinării proiectelor elaborate conform fazelor de execuție (schiță de proiect și proiect de execuție).

Procedura de avizare a documentațiilor de proiect privind intervențiile la imobilele cu statut de monument, în zonele de protecție ale acestora și în zone construite protejate este prezentată pe pagina web a Ministerului Culturii care poate fi accesată la link-ul:

https://mc.gov.md/ro/content/avizarea-documentatiilor-de-proiect-privind-interventiile-la-imobilele-cu-statut-de-monument

Ministru **Sergiu PRODAN**

Ex. R. Garconița

Anexa 6: Avizul emis de Centrul de Sănătate Publică Chișinău

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ
CENTRUL DE SANATATE PUBLICĂ CHIȘINĂU

MD 2001, mun. Chișinău str. Al.Hîjdeu 49, Tel. +373 22 574 300, Fax. +373 22 574 30
http://www.ansp.md; e-mail csp.chisinau@ansp.gov.md; IDNO 1018601000021

05.04.2024 Nr. 02 – 6/ 3308

La nr.12/1-214din 01.04.2024

Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii
e-mail: mepiu@mepiu.md
anatol.burlacu@mepiu.md

Prin prezenta, Centrul de Sănătate Publică Chișinău, la solicitarea Dumneavoastră (nr. 4338 din 01.04.2024) privind emiterea cerințelor sanitare în vederea obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare, Vă comunică următoarele:

În conformitate cu art.3 din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, la obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, *coordonare prealabilă cu CSP Chișinău, nu este necesară.*

Totodată, Vă informează, că în conformitate cu pct.46 alin.2) din Regulamentul aprobat prin HG 1469/2016; art.4 alin.6) și art. 6 alin.2), lit. b) din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, se supun coordonării, în cazul emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilele/terenurile amplasate în zonele asupra cărora s-a instituit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului un regim special.

Concomitent, Vă comunică, că conform prevederilor Regulamentului cu privire la crearea și funcționarea ghișeului unic de autorizare a lucrărilor de construcție aprobat prin HG nr.1469 din 30.12.2016, Centrul de Sănătate Publică Chișinău coordonează reconstruirea/construirea obiectelor, la solicitarea administrației publice locale și numai în cazurile prevăzute de lege.

Cu respect,

Șef adjunct interimar
Inspector Sanitar de Stat
CSP Chișinău

Victoria Stavenschi

Digitally signed by Stavenschi Victoria
Date: 2024.04.05 12:25:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anexa 7: Avizul emis de Centrul Național pentru Supraveghere Tehnică (Departamentul Anti Incendiu)

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică

Nr. 12/1-84 din 11.04.2024
la nr.12/1-213 din 01.04.2024

Domnului Ruslan SURUGIU,
Director interimar al Unității Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii
MD-2068, mun.Chișinău, str.Alecu Russo,1, bloc A1, of.163
e-mail: mepiu@mepiu.md

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, împuternicit cu misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor stabilit de Hotărârea Guvernului 391/2023, a examinat solicitarea Dvs cu privire la specificațiile tehnice cu cerințe și măsuri contra incendiilor pentru activitatea planificată de reabilitare energetică a clădirilor publice deținute/administrate de autoritățile publice centrale (Faza I) pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare și comunică următoarele.

În vederea asigurării respectării cadrul legal, se impun spre executare prevederile Legii nr. 267-XIII din 9 noiembrie 1994 privind apărarea împotriva incendiilor, Hotărârii Guvernului nr.847/2022 cu privire la aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova, NCM A.07.02-2012 „Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul-cadru al documentației de proiect pentru construcții. Cerințe și prevederi principale", precum și NCM E.03.02-2014 „Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor" (pct.5.16 Clasa minimă de pericol de incendiu a sistemelor de termoizolare a pereților exteriori).

Șef Inspectorat Digitally signed by Moraru Ion
Date: 2024.04.11 15:20:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion MORARU

Executor
Alexei Lavrinenco
tel.022-22-31-46, mob.078800416
e-mail: alexei.lavrinenco@inst.gov.md

str. Alexandr Pușkin, 22 mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373-22-23-80-24, fax +373-22-24-25-84
E-mail: secretariat@inst.gov.md Pagina web: www.inst.gov.md